

SV. FLORIJAN

SV. FLORIJAN na Boču - ž.c.

Ze l.1760 postavljen vikariat pri p.c.sv. Florijana. Statthalterei - Registrator v "razu se načaja listina, ki o tem poroča(str.300)
Koncem 18.atol. je štela fara 815 duš.

Cerkev zgrajena v l.1658, čemur odgovarja tudi stil. Je enoladisjka, 16 klapfer dolga in 4 klapfre široka ter 5 klapfer visoka. Tristrano zaključen kor in ladja imata kappengewölbe, verjetno pa je bila ladja prvotno krita z ravnim stropom. Okna v prezbit. so ozka in špičasta, brez krogovičja, v ladja so pravokotna in ravno tako tudi portal. Prezbit. in ladja imata isti zokel, torej sta bila istočasno zgrajena. Na desni strani prezbit. je prizidana sakristija, na katero se prislanja majhna, podolgovata kapela sv. Florijana. Verjetno je to še prvotna kapela sv. Florijana. V njej стоji stara menza z sv. grobom.

V cerkvi so trije olarji: gl.oltar sv. Florijana, desno v ladji sv. Martina in levo sv. Janeza Bapt.

Cerkvi prizidan masivni zvonik s tremi zvonovi: majhni z napisom: Theresia Weierin in Graz Witib hat mich gegossen im Jahre 1758. Še velika iz l.1788 iz livarne Franz Schneider Celje.

Cerkev je bila božja pot.

Pokopališče postavljeno in blagoslovljeno l.1810

Ign.Orožen: Das. Dekanat Rohitsch, l.1889, str.300-305.

SV. FLORIJAN PRI ROGATCU - ž.c.

A.
2

Stoinaselo) . Lokalna božja pot.

Pravilno orientirana cerkev stoji na rahli vzpetini v n.v. 319 m, nekoliko nad vasjo Stojno selo.

Virji in literatura: Ign. Orožen: Bistum und Diözese Lavant VII. Dekanat Rohitsch, Maribor 1889; Farna kronika;

Cerkev sestavlja: čokat pri-matičen zvonik, pravokotna ladja, kateri je na severu pri-idana nizka, podolžna, na zapadnem oglu posneta kapela, enako visok in za malenkost očji, 3/8 zaključeni presbiterij, kateremu je na severu prizidana pritlična zakristija . Gradnja je kamenita, ometana . Streha enotna, opečna, na vzhodnem koncu škriljeva. Kapelo pokriva podaljšana ladjina streha, zakristijo pa strešasta. Zvonikova streha je kvadratasta, kupolašta, z laterno in oktogonalno piramido ter pločevinasta. Cerkev je v celoti vzeto nekoliko boljša podeželska stavba.

Zunanjščina: Vso stavbo opasuje pristrešen talni zidec ter preprost knikaven venčni zidec, v katerem se skriva originalen, kamenit, izpodžlebljen fabion.

Zvonik opasujeta 2 izpodžlebljena zidca ter konkaven fabion, ki se nad vrhni mi kazališči polkrožno složi. Prednja ogla mu krase od prvega zidca navzgor klesanci. Od vodnih bruhačev so ohranjeni še trije. V 2. etaži je v vsaki šeni po 1 ozka svetlobna lina, v 3. etaži pa razčlenjene birborne zvonove line. Glavni portal je sestavljen iz ppk vrat in pp okvira. Pod njem je in lok krasni motiv luskin, kapitela , temenik pa je razkrušen. Zatrepa krasita reljefa 2 listnih vejic. Portal zaključuje blazina in profilirana greda. Portal je iz peščenca ter ima vidne sledove slikarije. Vratnice so še originalne, imajo po 2 polji, okrašeni z rozeto, srednjico pa krasiti preplet. Nad portalom je ppu niša. Južna ladjina stana ima 2 pp okni z mal-

tastima okvirjema ter portal, sestoječ se iz ppk vrat in pp okvirja, katerega zaključuje profilirana greda. Podboja in lok krasi luskasti motiv, sklepnika , temenik pa vaza in roža. Peščenčevi portal je enak onemu pri Sv. Juriju ter je delo iste delavnice.

Prezbiterij ima zašiljeno okno v južni, jugovzhodni in vzhodni (zazidano do okrogle line) steni. Okno imajo stolpišasto ostenje. Pod vzhodnim oknom je linica vodnega odliva. Zakristija ima konveksna ogla ter profiliran pp portal s profilirano preklado in 2 pp okni v kamenitih okvirjih v severni steni. Kapela ima pp okno v kamenitom okvirju z robom v severni steni. Ta stena se proti zapadu nekoliko zalamlja, severozapadni ogal pa ima splch posnet. Ladjina severna stena je nerazčlenjena, zapadna stena pa kaže severno zvonika sled zazidanega ppk okna.

Notranjščina: Tlak je kamenit. Sestavljen je iz lepo oblikovanih plošč, ki so postavljene diagonalno, okoli glavnega oltarja je ~~xxxiepxxslilkuvanixpkošček~~ tlak cementen. V ladji se nahaja grobnica, katere plošča je brez napisa. Zvonik se odpira v ladjo s širokim lokom, tako da zvonica predstavlja del ladje. V kotih jo poživljajo 4 slopi, ki nosijo križni grebenasti obok. V loku sta nad kropilnikoma vdelani v steno peščenčevi glavi Kristusa in Marije, ki sta dovolj dobri deli iz časa nastanka cerkve. Zidana pevska empora počiva na 2 celih in 2 polovičnih toskanskih stebrih in 2 križnih obokih, medtem ko levega zavzemajo obzidane polžaste, kamenite stopniče. Empora ima kamenito, balustradasto ograjo.

Ladro členijo 3 pari (1 + 2) mogočnih kombiniranih slopov, povezanih med seboj z obstenskimi loki in 1 celo in 2 polovičnima pprogama. Pokrivata j e 2 kupoli. Potlačeni ppk slavolok nosita slopa. Na vzhodni strani ima napis: 18 PRENOVILIŠT. FLORIJANSKI FARANI 98. Prezbiterij, katerega členijo naslikani pilastri in plastični zidčasti toskanski kapiteli, pokriva banja

SV. FLORIJAN PRI ROGATCU - ž.c.

4

3.

z 2 paroma sosvodnic in tristranim zaključkom. Vsa slikarija v notranjosti je dekorativna. (deloma marmoracija) in bp.

Iz prezbiterija vodi na levo portal s profilirano preklado v zakristijo. Zakristija ima kamenit tlak. Pokrivajo jo 3 prečne kape, počivajoče na 2 lokih. Iz nje vodi prehod v hodnikasto kapelo, tlakano s kamenitimi pločami in pokrito z 2 križnima obokoma. V zapadnem ožjem delu je tlak dvignjen za stopnico, pokriva pa ga banja. V kapelo so vdelane kamenite stopnice, ki vodijo na pržnico. Kapela z ladjo ni povezana, ampak le z zakristijo.

Oprava: Glavni oltar je neoromaski iz l. 1898, kar velja tudi za stranska kipa Vstalega Kristusa in Juda Tadeja, ki stojita na konzolah. Stranska oltarja sta pozno-baročna izdelka iz 2. pol. 18. stol. Sta enaka in nedostopno prebaročvana. Imata zdano prizmatično menzo, prostorno razvito predelilo, ploskast nastavek, katerega spremljata 2 stebra, 2 pilastera in po zunanjem robu voluti ter golšasta kosa ogredja, ki se preko sredine oltarja volutasto zavijhneta, tvoreč školjko, mosešo venec rož in vrtnic. Atiko nosita stebra in zaključuje v sredini usločeno in v voluti zavito ogredje, iz katerega se spuščajo vejice listja in cvetja, krona pa cvetna vaza. Osredno nišo obroblja ppk okvir, katerega na temenu krasi školjkovina z razpuščenimi cvetnimi vitičami. V nišah sta kipa Brezmadežne in Jožefa z otrokom, ob strani pa Avguština in Erazma ter na mlaajša kipa Janeza Ev. in Antona Pad. Na ogredju sedijo angeli, v atikah pa sta okrogla medaljona z glavama Kristusa in Marije, iz katerih izhajajo žarki. Tabernaklja sta neokusna dodatka 19. stol.

Kapelin oltar je tabernakljast, iz zač. 19. stol., močno uničen in bp. Krstilnik z kvadratnim betvastim stebrom in piščaslastim bašenom je iz peščenca. Nastal je ca 1784. Njegov leseni nastavek je bp. Križev pot (tisk po Führichu), orglje, prižnica in zakristijska oprava so bp.

SV. FLORIJAN PRI ROGATCU -ž.c.

Oprema: Lestenec je povprečno stekleno glažutarsko delo iz 19. stol. V zvonici visi slika o. pl. ppk, ki kaže sv. Martina na konju, ko daje revezu plašč. Pokrajina v ozadju je komaj nakazana. Delo je zelo kvalitetno, v originalnem okvirju ter gotovo izdelek A. Lerhingerja.

Naspretna slika v enakem okvirju kaže Krst v Jordanu. Je nekoliko slabša od prejšnje, vendar vredna ohranitve. Njena kompozicija je običajna. Janez Krstnik krščuje Jezusa, zadaj stoji angel, zgoraj se odpira nebo z angelčki in Duhom. Obe sliki sta nekoliko poškodovani in deloma zasigani, izvinita pa iz stranskih oltarjev.

Za glavnim oltarjem visi posneta slika Kristusa na križu, ki je delo Petra Markoviča iz Rožeka na Koroškem iz l. 1912.

V zakristiji je omeniti samo mali kip Zveličajra, ki je povprečno baročno delo.

Zvonik: Je enotne gradnje. Zvon je bronast ter ga je vlijal ing. Bühl v Maribor l. 1925.

Podstrešje: Oboki ladje so opečni, prezbiterija pa kameniti. Ladja je imela torej prvotno leseni strop v višini sedanjih obočnih nastavkov.

Resume: Cerkev je enotne gradnje ter je iz časa ca 1658. Njen portal je podoben onemu pri Sv. Juriju. Ladja je imela tabulant, njen sedanji obok je šele iz 19. stol., pač pa je še originalna ~~je~~ enapr. empora.

Zakristija in kapela sta istočasne s cerkvijo.

Okolica: Sedanje pokopališče je iz l. 1810, prej je bilo okoli cerkve. Župnišče je pritično. Na razčlenjenem kletnem portalu ima letnico 1658.

SV. FLORIJAN

SV. FLORIJAN PRI ROGATCU -ž.c.

Pred nastankom župnije je stavba služila kot cerkvena hiša in točilnica. Vzhodno cerkve stoji šola na mestu, kjer je bila nekoč grajska pristava za shranjevanje vinske desetine.

Konservatorske opombe: ker sta cerkev in zvonik po potresu iz 1. 1895 nekoč razmajana, so morali južno stran nekdanjega pokopališča eskarpirati, da so ustavili tektonske premike. Splošno je cerkev za silo vzdrževana.

Ostalo: Pod cerkvijo je v zaselku kamenito znamenje z 2 vrstama ppk vdolbin, katerega zaključuje fabion, ki je v sredinah polkrožno vzbočen. Cementna streha je kvadratasta, piramidasta ter se končuje s kroglo. Znamenje nima posebne vrednosti.

Zapadne cerkve stoji na griču visoko stebrasto kužno znamenje s cementno vlomljeno piramidasto streho. Steber je kvadratast, kapelica malce izstopa ter ima 4 ppk niše, v katerih eni je leseni kip sv. Roka še iz 18. stol.

Znamenje, ki je baje iz časa kuge l. 1630, je bilo l. 1930 obnovljeno tako, da je zgubilo pravo dokumentarno vrednost.

Opombe:

J. Curk: Celjska topografija (Šentjur), rkp. str. 100- 102, zapiski 1960.